

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Under den tyske Besættelse af Landet har der i meget stort Omfang fundet et erhvervsmæssigt Samarbejde Sted mellem her i Landet hjemmehørende Enkeltpersoner eller Virksomheder og Besættelsesmagten. Dette har været Tilfældet inden for alle de Omraader, hvor Mulighederne for et saadant Samarbejde har eksisteret, saaledes med Hensyn til Entreprenør- og Transportvirksomhed, Handels- og Industrivirksomhed, Tilvejebringelse af Arbejds-kraft m. m. Der har paa denne Maade været ydet Besættelsesmagten en meget betydelig Hjælp saavel til Gennemførelsen af dens militære Indsats som i øvrigt til Varetagelse af dens Interesser. Denne Bistand har under de foreliggende Forhold i en Del Tilfælde været uundgaelig som Følge af, at der fra tysk Side er anvendt Tvang eller alvorlige Trusler for at faa etableret saadant Samarbejde. I andre Tilfælde har Samarbejdet fundet Sted i Overensstemmelse med danske Myndigheders Ordre eller Anvisning eller efter Anvisning eller Godkendelse af med Regeringen samarbejdende Erhvervsorganisationer eller i øvrigt til Varetagelse af danske Interesser, saaledes f. Eks. for derved at opnaa, at der til Gen-gæld for saadant Samarbejde er blevet tilført Landet Raastoffer eller andre Forsynin-ger til Gavn for det danske Samfund. I meget betydeligt Omfang har noget saadant imidlertid ikke været Tilfældet, men Sam-arbejdet har alene eller i hvert Fald i over-vejende Grad været bestemt af Ønsket om at opnaa økonomisk Gevinst ved saadant Samarbejde eller om af andre Grunde at yde Besættelsesmagten Bistand.

Under Besættelsetiden har langt den overvejende Del af Befolkningen indtaget det Standpunkt, at Samarbejde med Besæt-elsesmagten, som ikke i Overensstemmelse med de danske Myndigheders Ønske skete til Varetagelse af danske Interesser, eller som gik ud over, hvad der maatte anses for tvingende nødvendigt, var utilstedeligt og foruden at medføre, at de paagældende Per-soner eller Virksomheder, naar Forholdene maatte gøre det muligt, maatte berøves den ved Samarbejdet indvundne Fortjeneste, i de grovere Tilfælde tillige maatte belægges med Straf. Saadant Samarbejde maatte da ogsaa dengang anses for strafbart i det Omfang, det faldt ind under Bestemmelsen

i Borgerlig Straffelov § 101, Stk. 2, om Ydelse af Bistand til Fjenden ved Raad eller Daad under Krig eller truende Udsigt dertil, lige- som Samarbejde af den Art, der bør belæg- ges med Straf efter dette Forslag, ofte vil være sket under Former, der er straffbare efter den gældende Kriselovgivning. Den Omstændighed, at saadanne Overtrædelser er sket i Forbindelse med Samarbejde med Besættelsesmagten, bør imidlertid medføre en væsentlig strengere strafferetlig Bedøm- melse af de begaaede Kriselovsovertrædelser.

Dette Krav om Straf og Konfiskation er til Dels imødekommet ved Lov Nr. 259 af 1. Juni 1945 om Tillæg til Borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed, idet denne Lov i § 15 fastsætter Straf for Samarbejde med Besættelsesmagten, for saa vidt saadant Samarbejde har fundet Sted under Paa-beraabelse af Medlemsskab af tyskvenlig Organisation eller af egen nationale eller politiske Indstilling, ved særlig anstødeligt Initiativ eller paa lignende utilbørlig Maade. Ogsaa Bestemmelsen i Lovens § 16 vil efter Omstændighederne kunne finde Anvendelse over for de saakaldte „Værnemagere“.

I samme Lovs § 4 er der derhos Hjem- mel til at foretage hel eller delvis Inddragelse i Statskassen af den Domfældtes Formue, herunder ogsaa af den ved Værnemager- virksomheden indvundne i Behold værende Fortjeneste, og ligeledes vil den i Borgerlig Straffelov § 77 indeholdte almindelige Be- stemmelse om Konfiskation kunne anvendes i disse Tilfælde.

Bestemmelserne i §§ 15 og 16 i Lov Nr. 259 af 1. Juni 1945 kommer imidlertid kun til Anvendelse i de groveste Tilfælde af „Værnemageri“, hvad der følger af, at Minimumsstraffen efter denne Lov som Regel er Fængsel i 4 Aar, idet Straffen kun under formildende Omstændigheder kan nedsættes indtil Fængsel i 1 Aar. For saa vidt angaar § 15 skal derhos de i Paragraffen særlig nævnte Betingelser være opfyldt, for at Straf kan idømmes. Det har imidlertid ikke været Hensigten, at alene disse særlig grove Tilfælde af „Værnemageri“ skulde belægges med Straf, men under Hensyn til, at det i de øvrige Tilfælde kan være rimeligt at anvende lavere Fængselsstraffe end 4 Aar samt strenge Konfiskationsstraffe, eventuelt i Forbindelse med høje Tillægsbøder,